

STEAM IR PATYRIMINIO UGDYMO DIENOS GIMNAZIJOJE

Gruodžio 20–22 dienomis gimnazijoje vyko STEAM ir patyriminio ugdymo dienos „Atominis Visaginas“, kurių metu įgyvendinta 60 veiklų 1–4, 5–8, I–IV ir lavinamosiose klasėse. Mokiniai turėjo galimybę mokytis iš savo asmeninės patirties ir atradimų, o dalyvaudami STEAM veiklose atliko įvairių mokomųjų dalykų eksperimentines, patyrimines ir kūrybines užduotis, turėjo galimybę turimas teorines žinias pritaikyti praktiškai.

Gruodžio 21 dieną 1 b klasės mokiniai susipažino su mūsų miesto istorija (vaizdo medžiagos peržiūra ir aptarimas), iš tešlos pagamino miesto planą, kuriame pažymėjo savo namą ir mūsų gimnaziją.

Pradinio ugdymo mokytoja Žana Vaitkuvienė-Zimina

2 b klasės mokiniai ruošė atmintinę „5 įdomūs faktai apie Visaginą“. Mokiniai mokėsi internete ieškoti informacijos apie Visaginą. Mokytojos padedami skaitė straipsnių ištraukas ir žiūrėjo filmą, vėliau surinktą medžiagą aptarė, išsakė savo nuomonę, kuo jiems įdomus Visaginas. Dirbdami grupėse įvardijo po 5 įdomius faktus apie gimtąjį miestą ir pristatė savo darbus. Atrinkus įdomiausius faktus iš kiekvienos pristatymų ir paruošta atmintinė.

Pradinio ugdymo mokytoja Aliona Kurpienė

Gruodžio 21 d. 4 b klasės mokiniai IAE informacijos centre aiškino, kodėl Visaginas vadinamas „atominis“ miestu. Po renginio SMART lentoje sukūrė minčių žemėlapi „Atominis Visaginas“.

Pradinio ugdymo mokytoja Jūratė Šoliūnaitė Pavilionienė

Kelias į tikslą prasideda nuo mažo takelio. Tokiu takeliu per patyriminio ugdymo savaitę žengė 5 b klasės mokiniai. Per anglų kalbos pamoką būsimieji gidai, vertėjai, miestų merai ir kitų labai reikalingų profesijų atstovai pasirinko mėgstamiausią Visagino kampelį, jį nupiešė ir parašė atviruką draugui. Šeštokams rūpėjo suvenyrai iš Visagino – Drugelio miesto. Smagu, kai suvenyras ne tik gražus, bet ir valgomas. Todėl 6 a ir 6 b klasių mokiniai kepė „Drugelio sausainius“ ir vertė receptus į anglų kalbą. Patikėkit, sausainiai labai skanūs ir, grįžę į savo tėvynę, mūsų miesto svečiai tikrai užsimanytų jų patys išsikepti. Daugiatautis Visaginas – tai mes. Tuo įsitikino 7 b ir 8 klasių mokiniai, pasidomėję mūsų pačių ir mus supančių žmonių tautybėmis ir gimtosiomis kalbomis. Plakatai ir diagramos, parengtos pagal bendraklasių apklausos rezultatus, puikiai atspindi mūsų tautinę ir kultūrinę įvairovę. II klasės gimnazistai domėjosi atominėmis jėgainėmis. Jie per anglų kalbos ir istorijos pamokas žiūrėjo video filmus, parengė pranešimus apie Černobylio katastrofą ir jos pasekmes bei apie Ignalinos AE statybą. Diskusija apie mūsų miesto statybą peraugo į įdomų pokalbį apie tolimą šio krašto praeitį ir žodžio „Visaginas“ kilmę.

Anglų kalbos mokytoja Irena Bikulčiūtė

Vokiečių kalbos besimokantys mokiniai patyriminę veiklą atliko gimnazijos muziejuje. Ją taip ir pavadino „Visagino miesto ir atominės elektrinės istorija muziejaus eksponatuose“. Mokiniai rinko medžiagą iš įvairių šaltinių: stendo, skirto Visagino miestui, žemėlapių, knygų bei laikraščių, fotografijų, informaciją tikslino internete. Daugelį nustebino praeities įvykiai. Mokiniai dirbo grupėse: vieni tyrinėjo praeitį, kiti pristatė šiandienos gyvenimą Visagine, o treči svajojo apie ateitį. Visi turėjome ką veikti.

Vokiečių kalbos mokytoja Marytė Niparavičienė

Gruodžio 20 d. vienuoliktokai dalyvavo patyriminėje veikloje „ČAE ir IAE: nuo atomo iki žaliosios pievelės“. Dar planuojant bei aptariant numatomas veiklas, iš anksto buvo pasiūlyta peržiūrėti filmą „Černobylis“, renkantis užduotis atkreipti dėmesį į internetinėse svetainėse esančią dokumentinę medžiagą lietuvių bei anglų kalba apie atomines elektrines pasaulyje, jų veiklos ypatumus. Gimnazistai dirbo grupėse, pamokai ruošėsi labai atsakingai ir parengė įdomius, informatyvius pranešimus apie atominių elektrinių veiklą ne tik Europoje, bet ir pasaulyje. Buvo palygintos kuo panašios ČAE ir IAE, koks šių elektrinių likimas, kokios yra atominio sprogo pasekmės gamtai ir žmogui, su kokiais iššūkiais ir problemomis susiduria Lietuva, uždariusi IAE. Pamokos pabaigoje kilo diskusija, kuri parodė, kad tema jaudina mūsų miesto jaunimą, kad abejingų ekologijai, tvariai energetikai, žmonijos likimui nėra.

Gruodžio 20 d. 5 a ir 5 b klasėse vyko patyriminė veikla „Visaginas. Nuo ko viskas prasidėjo?“ Mokiniai rugsėjo – gruodžio mėn., dirbdami su įvairiais istorijos šaltiniais (bibliotekos fondais, internetiniais puslapiais, artimųjų pasakojimais, kt.), rinko informaciją apie savo gyvenamos vietos istoriją. Sukauptą medžiagą patyriminės veiklos metu galėjo pristatyti draugams. Penktokai išsiaiškino nemažai istorinių paslapčių, kurios apraizgė mūsų miestą ir jo apylinkes: kokios teorijos ir legendos atskleidžia miesto pavadinimo kilmę, kada ir kur pirmą kartą istorijos šaltiniuose paminėtas Visagino vardas, kuo ypatinga Pilies sala Drūkšių ežere, kokius piliakalnius, saugojusius čia praeityje gyvenusius žmones nuo priešų, būtina aplankyti kiekvienam visaginiečiui ir jo svečiui, kokie dvarai stūksojo miesto prieigose, ir dar daug kitų įdomybių išgirdome šioje pamokoje.

Sukaupta medžiaga – tai tik pirma projektinės veiklos „Mano miestas Visaginas“ dalis. Projektas bus baigtas birželio mėn. Patyriminė veikla tęsiasi.

Gruodžio 22 d. II klasės mokiniai dalyvavo patyriminėje veikloje „ČAE ir IAE: nuo atomo iki žaliosios pievelės“. Tai buvo integruota istorijos ir anglų kalbos veikla.

Istorijos mokytoja Lilija Ramanauskienė

Patyriminė veikla „Atomis Visaginas“ vyko ir gamtos mokslų pamokų metu. Gruodžio 20, 21 ir 22 dienomis 5–7 bei I–II klasių mokiniai per gamtos ir biologijos pamokas dalyvavo užsiėmimuose apie žmogaus organizmą ir radioaktyvųjį jodą ^{131}I , kuris susidaro branduolinių avarių atvejais, kai aplinkoje pasklinda radioaktyviosios medžiagos.

5–7 klasių mokiniai dalyvavo užsiėmimuose „Skydliaukė ir jodo preparatai“. Sužinojo, kuo svarbi ši vidaus sekrecijos liauka, kodėl jai funkcionuoti reikalingas jodas. Pildė sąvokos ir apibrėžimo schemą „Jodas“ bei atliko individualią užduotį „Ratu pagal abėcėlę“. Susipažino su trimis skirtingais jodo preparatais, kuriuos galime naudoti farmakologiškai. Akcentavome, kad tik kalio jodido tabletės, turinčios stabilaus jodo, gali padėti ir turėtų būti vartojamos branduolinių avarių atvejais. Vaikai apžiūrėjo jūros dumblius- laminarias, kurias galime vartoti maistui, norėdami papildyti savo racioną jodu. Išbandė krakmolo-jodo atpažinimo reakciją.

I–II klasių mokiniai dalyvavo užsiėmimuose „Jodo šaltiniai ir radiacija“. Teorinės dalies metu mokiniai pagilino savo žinias apie endokrininę liauką – skydliaukę, jos hormonų sintezę ir poveikį organizmui.

Suradome ryšį tarp radioaktyviojo jodo ^{131}I , kuris išmetamas į aplinką branduolinių avarių metu ir to jodo, kuris fiziologiškai būtinas normaliai skydliaukės funkcijai. Praktinės užsiėmimo dalies metu mokiniai atliko laboratorinį darbą „Dumbliai *Laminaria sp.* – jodo šaltinis“. Išskyrė jodą iš jūros kopūstų ir įvykdė jo atpažinimo reakciją. Tam panaudojo cheminius reagentus ir krakmolo kleisterį.

Žinių įsiminimui, geresniam įgūdžių susiformavimui sprendė kryžiažodžius bei pildė sąvokos ir apibrėžimo schemas.

Biologijos mokytoja Jolanta Sadauskienė

Integruotoje lietuvių kalbos ir anglų kalbos pamokoje 7 a klasės mokiniai dirbdami grupėmis tyrinėjo, kaip Visagine kuriama kalėdinė nuotaika, parengė vaizdinę medžiagą, ją kūrybiškai pristatė lietuvių ir anglų kalbomis.

Mokiniai, pasidalinę į tris grupes, turėjo pristatyti klasėje, kaip kiekvienas mikrorajonas pasipuošęs šventėms. Pirmiausia fotografavo instaliacijas, parengtas kultūros darbuotojų, pačių gyventojų dekoruotus kiemus, balkonus, langus. Po miestą keliavo su Kultūros centro parengtu žemėlapiu „Žiemos kompasas“ (www.sveskvisagina.lt), kuriame pažymėtos kalėdinių instaliacijų vietos. Kiekviena grupė iš gausios medžiagos atrinko įdomiausias nuotraukas, parengė pateiktį, sukūrė vaizdingus tekstus lietuviškai ir angliškai, savo darbus pristatė klasėje. Komandų nariai pasakojo, kaip grupėje pasidalino darbus, su kokiais iššūkiais susidūrė, kaip patys vertina savo veiklą ir gautą rezultatą.

Mokiniai pastebėjo, kad dirbti kartu buvo įdomu, kad tiek kiekvienas miesto gyventojas, tiek už tai atsakingi darbuotojai didelį dėmesį skiria šventinei atmosferai mieste kurti. Mokiniam pavyko surasti šventinių akcentų, kurių, jei ne užduotis, nebūtų pastebėję.

6 a ir 6 b klasių mokiniai dalyvavo integruotoje lietuvių kalbos ir literatūros pamokoje „Visagino padavimai“. Dirbdami grupėmis mokiniai rinko ir nagrinėjo medžiagą, pildė lentelę: viena grupė iš miesto plano pasirinkusi 8 gatvių pavadinimus nagrinėjo tikrinių daiktavardžių darybą, užrašė spėjimą / spėjimus, kodėl gatvės buvo taip pavadintos. Antra grupė žemėlapyje surado ir užrašė Visagino apylinkių ežerų, miškų pavadinimus, nagrinėjo užrašytų vietovardžių darybą, spėjo, kodėl ežerų ir miškų tokie pavadinimai. Trečia grupė žemėlapyje surado ir užrašė Visagino ir Dūkšto seniūnijos kaimų pavadinimus, nagrinėjo užrašytų vietovardžių darybą, svarstė, kokia jų kilmė.

Kitos pamokos metu mokiniai prisiminė, kaip Anykščių padavimuose aiškinama Marčiupio, Puntuko, Šventosios upės vardų kilmė. Skaitė „Legendą apie Palūšę ir Lūšius“, pagal klausimus nagrinėjo teksto struktūrą, tikrinių daiktavardžių darybą ir kilmę. Pasinaudoję praeitoje pamokoje sukaupta medžiaga kūrė savo padavimą, kuriame meniškai aiškino Visagino gatvių / apylinkių ežero / miško / kaimų pavadinimus.

Lietuvių kalbos mokytoja Jolanta Žemaitienė

Gruodžio 21–22 dienomis per matematikos pamokas vyko patyriminė veikla, kurios tema „Skaičiai Visagino istorijoje: anksčiau ir dabar“. Mokiniai, dirbdami grupėse, sprendė ir kūrė realaus turinio uždavinius apie Visaginą. Pamokų pradžioje mokiniai žiūrėjo dokumentinį filmą „Mūsų Visaginas“, po to gautą informaciją panaudojo sprenddami uždavinius.

7 a, 7 b, 8 a, 8 b, I a, I b ir II klasių mokiniai, naudodamiesi turimomis žiniomis apie skaičių dalumą, apvalinimą, pirminius skaičius, matavimo vienetų sąryšius, procentus, apskaičiavo svarbiausias Visagino datas, miesto objektų plotus bei vaizdavo duomenis diagramomis.

III ir IV klasių bendrojo kurso mokiniai ieškojo informacijos apie Visaginą ir kūrė praktinio turinio uždavinius. Mokiniai sukūrė uždavinių apie miesto gyventojų skaičiaus kitimą, apie gyventojų tautinę sudėtį, apie daugiaaukščių namų skaičių (procentais). Savo darbus pristatė ir apibendrino.

Patyriminė veikla skatino domėjimąsi matematika, padėjo prisiminti ir taikyti teorines žinias praktiniams uždaviniams spręsti bei mokytis bendradarbiaujant grupėse.

Matematikos mokytoja Eugenija Kazėnienė

1–4 lavinamųjų ir SĮU klasių mokiniai STEAM ir patyriminio ugdymo dienų metu dalyvavo edukacinėje išvykoje į Ignalinos atominės elektrinės informacinį centrą ir šventėje „Senio Šalčio pėdsakais“. Išvykos metu mokiniai aplankė informacinį centrą, susipažino su atominė elektrine. Šventės metu vaikai draugiškai atliko užduotis iš laiško, kurį atnešė Senis Besmegenis:

minė mįslės, grojo orkestre, šoko, darė triukus su elektra („Elektriniai vabalai“), uždegė girliandas ir žibintus, deklamavo eilėraščius, žaidė žiemos žaidimus, lipdė sniego senius.

5–10 lavinamosios klasės mokiniai dalyvavo interaktyvioje ekskursijoje į Ignalinos atominės elektrinės valdymo skydo stimulatorių, kuris imituoja tikrąjį valdymo skydą. Ekskursijos metu susipažino ne tik su elektrinės valdymo principais, bet ir atominės elektrinės operatorių kasdienybe. Aišku, ir patys pabandė valdyti atominę elektrinę.

Lavinamųjų klasių mokytojos Natalja Frolova ir Rimvyda Ardamakovaitė

Fizinio ugdymo mokytojai Aleksej Miačtin ir Dana Ramanauskienė gruodžio 20, 21 ir 22 d. 5, 6, 7 ir 8 klasių mokiniams organizavo patyrimines veiklas, kurių metu vyko į pamokos trukmės žygius iki Visagino miesto Kalėdų eglutės, kur naudodamiesi kompasu nustatinėjo pasaulio šalių kryptis.

I, II, III ir IV klasių mokiniai buvo supažindinti su tinklinio varžybų organizavimo ir teisėjavimo joms reikalavimais ir jais vadovaudamiesi suorganizavo varžybas savo klasės draugams.

Fizinio ugdymo mokytoja Dana Ramanauskienė

5 a ir I b klasių mokiniai mieste ieškojo mėlynais drugeliais pažymėtų objektų, susipažino su tų objektų atsiradimo ir gyvavimo istorija. Kitos klasės keliavo virtualiai, nes buvo žvarbios oro sąlygos. Keliaujant virtualiai buvo naudojama puslapyje www.atominisvisaginas.lt pateiktu žemėlapiu ir informacija.

Technologijų mokytojas Rolandas Žilinskas

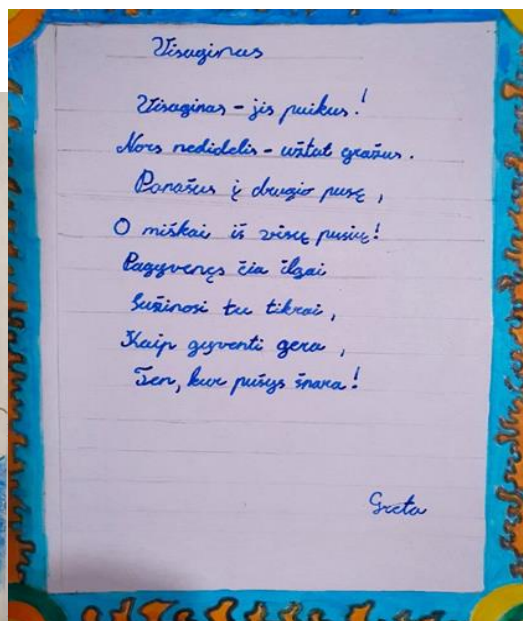
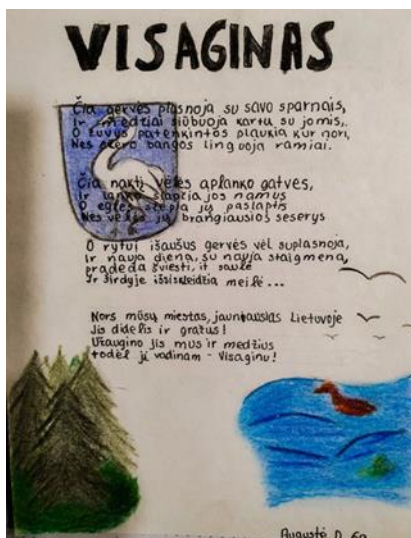
Technologijų pamokų metu 5–II klasių mokiniai aptarė Visagino miesto tautinį išskirtinumą, įvairių tautų gastronomines tradicijas, šventinius ir kasdieninius tautinių mažumų patiekalus, kepė drugelio formos sausainius, gamino sumuštinus, kibinus ir kitus pasirinktus šventinius bei kasdienius tautinių mažumų patiekalus.

Technologijų mokytoja Jolita Dervinienė

III–IV gimnazinėse klasėse buvo organizuota diskusija „Ar Visaginas provincija?“. Mokiniai aiškinosi žodžio provincija reikšmes, rinko informaciją apie įžymius Visagino žmones, mokėsi iškelti probleminius klausimus, diskutavo grupėse. Priėjome išvadą, kad viskas priklauso nuo mūsų. Jeigu esame pozityvūs, motyvuoti, smalsūs ir kūrybingi, tai Visaginas puikus miestas atsiskleisti mūsų gabumams ir čia gyventi įdomu, o jeigu esame užsidarę tarp keturių sienų, jeigu neišleidžiame iš rankų telefono, tai ir Vilnius atrodo kaip kaimas.

8 a ir I a klasės žiūrėjo vaidybinį filmą „Černobylis. Bedugnė“ Šis filmas apie sprogimo Černobylio atominėje elektrinėje pasekmes. Pripetė labai panaši į mūsų gimtąjį miestą. Gal todėl mokinius labai sudomino filmas (ypač aštuntokus). Pažiūrėję diskutavo, skaitė atsiliepimus apie šitą filmą. Ypač mokiniams patiko pagrindinis filmo veikėjas (ir režisierius) Danila Kozlovskis. Viename iš interviu, jis pasakė: „Norime, kad žiūrovai pamatytų ir išgirstų mūsų istoriją apie tuos žmones ir jų didvyriškumą, apie tai, kaip ši nelaimė paprastus žmones pavertė didvyriais“. Mokiniai tikrai turės gražių pavyzdžių, kai reikės rašyti rašinius apie herojus, apie žmones, kurie juos žavi.

6 a klasės mokiniai kūrė eilėraščius apie Visaginą. Sukurti eilėraščių nepaprasta. Reikia žinoti daug taisyklių, nusimanyti apie rimus, eilėdarą, bet svarbiausia eilėraščių kurti su meile. Šeštokai puikiai atliko šią užduotį: kūrė, iliustravo, skaitė. Gal ne visiems pasisekė tinkamai surimuoti, bet kiekviename eilėraštyje juntama meilė gimtajam miestui, paminimos svarbiausios miesto vietos. Mokiniai buvo ne tik kūrybiški, bet ir pilietiški. Štai keletas eilėraščių.

Lietuvių kalbos mokytoja Aušra Gigelevičienė

Gruodžio 20 d. I a klasės mokiniai kartu su rusų kalbos mokytoja Jelena Čugunova ir klasės vadovu Sauliumi dalyvavo pažintinėje ekskursijoje „Neatrastas Visaginas“. Išvyką po miestą organizavo VšĮ „Urbanistinės istorijos“ vadovė Oksana Denisenko. Ekskursijos dalyviai klaidžiodami atominio Visagino istorijų labirintais galėjo pasiblaškyti po kiemus, akimis gaudyti nykstančius praeities ženklus, patirti utopinę harmoniją tarp miesto ir miško, įsiklausyti į garsovaizdį, susipažinti su miesto atsiradimo istorija.

Gruodžio 21 d. 6 a ir 6 b klasės mokiniams rusų kalbos mokytoja Jelena Čugunova ir informacinių technologijų mokytoja Ilona Borina organizavo integruotus rusų kalbos ir informatikos užsiėmimus „Мой город Висагинас“. Mokiniai žiūrėjo Visaginą reprezentuojantį filmuką (rusų kalba) ir gautą informaciją panaudojo sprenddami mokytojų sukurtą kryžiažodį. Užduotis nebuvo lengva, bet visi mokiniai puikiai dirbo ir bendradarbiavo.

8 a ir 8 b klasių mokiniai draugiškai susirungė proto mūšyje „Дружественный Висагинас“. Moksleiviai, pasitelkę žinias ir kūrybiškumą, pasitardami komandose, atsakinėjo į pateiktus klausimus. Dalyvaudami žaidime ir atlikdami užduotis mokiniai susipažino su Visagine gyvenančiomis tautomis, jų papročiais, tautiniais rūbais, valgiais, šventėmis, muzika. Azartas bei gera nuotaika komandas lydėjo viso žaidimo metu.

III klasės rusų kalbos grupės mokiniai savarankiškai sudarė 5 įdomių Visagine vietų maršrutą ir turistinio turo „Топ-5 мест в Висагинасе, которые стоит посетить даже зимой“ metu pristatė visiems išvykos dalyviams pasirinktus objektus. Turo metu „gidai“ kalbėjo rusų kalba. Išvyka buvo įspūdinga, anot pačių mokinių, tokia patyriminė veikla leido pažvelgti į gimtąjį Visaginą kitomis akimis.

7 a ir 7 b klasių mokiniai patyriminės veiklos „Путь литовской школы в Висагинасе“ metu keliavo „Verdenės“ gimnazijos istorijos pėdsakais. Kelionė prasidėjo nuo Visagino kultūros centro, kur 2018 m. buvo atidengta atminimo lenta, ženklinanti lietuviškosios mokyklos kelio Visagine pradžia. Keliaudami po miestą ir pasakodami apie spalvingus, sudarytus iš detalių, paženklintų datomis, veiklos etapais, žmonių vardais ir darbais, gimnazijos istorijos etapus septyniokai sudėliojo lietuviškosios mokyklos kelią Visagine.

Rusų kalbos mokytoja Jelena Čugunova

Muzikos pamokų metu 2 a, 4 a ir 6 b klasių mokiniai aptarė Visagino mieste gyvenančių tautų muzikavimo tradicijas, klausėsi įvairių Visagine gyvenančių tautų liaudies muzikos pavyzdžių.

Muzikos mokytoja Aurelija Šimkūnienė

Gruodžio 20 dieną 7 a ir 8 b klasių mokiniams per lietuvių kalbos pamoką vyko patyriminė veikla „Įdomiausios vietos Visagine“. Dirbdami dviese dalykiniu stiliumi turėjo pristatyti bent tris jiems patraukliausias miesto vietas. Pasirodė, kad darbas ne iš lengvųjų, mokiniams teko pasukti galvas, kurie mūsų miesto objektai jiems įdomūs.

Gruodžio 21 dieną 5 b ir 6 b klasių mokiniai per lietuvių kalbos pamoką aiškinosi, kas yra interviu. Mokiniai kūrė klausimus apie Visaginą, uždavinėjo juos vieni kitiems, mokėsi užrašyti atsakymus.

Lietuvių kalbos mokytoja Dalia Burneikaitė

Gruodžio 20 dieną 3 a klasės mokiniai patyriminio ugdymo dienos metu pristatė savo atliktus grupinius darbus: papasakojo apie Visagino įmones ir organizacijas, mieste augančius augalus, vardijo gatvių pavadinimus ir paminėtų objektų ieškojo Visagino miesto žemėlapyje.

Pradinio ugdymo mokytoja Lina Navickienė

4 a klasės mokiniai Visagino miesto plane žymėjo lankomus objektus. Susiskirstę grupėmis rinko informaciją apie kiekvieną objektą ir paruošė jo trumpą aprašymą.

Pradinio ugdymo mokytoja Inga Bilinskienė

Didžioji dauguma „Verdenės“ gimnazistų – Visagino gyventojai. O ar žinome, kodėl taip ir ar visada taip buvo vadinamas mūsų miestas? Kiekvienas turime namus, kurie yra vienoje ar kitoje gatvėje, bet dažnai net mintis nešauna į galvą, kodėl ji taip pavadinta ir kas sąlygojo jos pavadinimo kaitą? Apskritai, kokia yra mūsų gyvenamosios vietovės istorija. Tuo domėjosi II klasės mokiniai per lietuvių kalbos pamoką, kurios tema „Visaginas ir jo vardų istorijos“. Pranešimą „Visagino kraštas praeityje: vietovardžiai ir jų likimas“ parengė Linvydas Bilinskas. Apibendrindamas pristatymą akcentavo šiuos dalykus:

- nuo seno šiose apylinkėse gyveno baltai. Tai Sėlos ir Nalšios žemių sandūra;
- pirmą kartą istoriniuose šaltiniuose vietovė paminėta 1525 metais;
- prie Visagino ežero yra daug pilkapių bei kelios kalvos, žmonių vadinamos Klevino,

Verugos, Erelio ir Piliakalnio vardais.

Piliakalnio kalvos rytinėje pusėje yra įduba, kurios pakraščiai, atrodo, buvo išgrįsti akmenimis. Pagal senų žmonių pasakojimus, čia buvęs senos pilies įgulos šulinys. Padavimai sako, kad kalne esama urvų ir rūsių, kuriuose keliomis durimis uždaryti kareiviai... Bet ateisianti diena ir jie išeisią pavergtos tautos laisvės ginti.

Šiose apylinkėse Pirmojo pasaulinio karo metais buvo nusistovėjusi fronto linija, Antrojo pasaulinio karo metai paženklinoti sugriovimų, o po jų sekė Lietuvos – Baltarusijos pakraščio gyventojų repatriacija, kuri vietinius gyventojus išginė į Lenkiją. Taigi ši vietovė liko retai apgyvendinta.

Studijuodami senuosius žemėlapius pastebėjome, kad iš Visagino apylinkių minimi šie vietovardžiai: Kalviškės, Ažukalviškės, Magūnų, Gerkonų, Ilijanavos, L(i)audėnų, Michailiškės,

Visaginos, Lapušiškės kaimai bei Ramybės (Cychosč) vienkiemis, Bestinio, Gulbinio, Visagino(s) ežerai.

Visaginas – vienas jauniausių miestų Lietuvoje, jo atsiradimas susijęs su atominės elektrinės statyba: atvykusius statybininkus bei AE specialistus reikėjo apgyvendinti. Iš pradžių statoma gyvenvietė neturėjo pavadinimo, todėl jai buvo siūlomi labai įvairūs vardai – pamėginkime įsivaizduoti, kad mūsų miestas galėjo turėti vieną iš tokių vardų: **Aukštaičiai, Aušrinė, Broluva, Galiūniškis, Galiūnai, Liaudėnai, Dauguva, Šviesinai, Tarybiškės, Gražuoliai, Sėliai, Taikūnai, Saulėnai, Saulėtekiai, Uranija, Gabija** ir kt. Norėta, kad pavadinimą galėtų lengvai ištarti įvairiomis kalbomis kalbantys gyventojai. Buvo pasirinktas pavadinimas **Atomava**, tačiau kažkodėl galutinį variantą lėmė politinis sprendimas: gyvenvietę buvo nutarta pavadinti **Sniečkumi** – ilgamečio Lietuvos komunistų partijos sekretoriaus **Antano Sniečkaus** (1903–1974) garbei. Toks pavadinimas buvo patvirtintas 1977 metais.

Atkūrus Lietuvos nepriklausomybę, 1992 metais, **Sniečkaus** gyvenvietės pavadinimas buvo pakeistas į **Visagino** (lėmė tai, kad miestas įsikūręs buvusio Visaginos kaimo vietoje, prie Visagino ežero).

1977 m. mieste pastatytuose pirmuosiuose gyvenamuosiuose namuose įsikūrė gyventojai. Pirmoji gatvė – Kosmoso. Ji taip vadinama ir dabar. Apskritai kitų Lietuvos regionų gyventojus iki šiol stebina ir ne vienam kelia šypsena nuo socializmo laikų užsilikę gatvių pavadinimai: **Tarybų, Taikos, Draugystės** minėta **Kosmoso, Partizanų, Statybininkų**. Pasikeitė laikai, kai kurie vardai nepriklausomoje valstybėje įgijo naują prasmę (apie kokius partizanus šiandien kalbame?). Dabartinė **Sedulinos** alėja iki 1992 m. turėjo kitą pavadinimą – buvo vadinama **Olimpiados** vardu, o **Sedulinos** vardas suteiktas neatsitiktinai. Mat netoliese, už pusantro kilometro, buvęs Sedulinos dvaras (jo buvimą liudija žmonių atsiminimai, užrašyti pasakojimai, baigiantys užaugti medžiais griuvėsiais). Tikriausiai šiame dvare, kaip ir daugelyje rytų Lietuvos dvarų, augusios sedulos (taip aukštaičiai vadina ožekšnį). **Sedulinos** alėjos, Sedulinos kultūros centro pavadinimai šiandien labai gražiai įprasmina senuosius Visagino apylinkių vietovardžius.

Vienas gražiausių ir labiausiai tinkančių mūsų miesto erdvėms pavadinimų yra **Santarvės** aikštė ir gatvė, nes mūsų miesto, kuriame gyvena per 40 tautybių žmonių, gyventojams santarvė – viena didžiausių vertybių.

Taigi belieka tik įsidėmėti, kad Visagino ežero ir šalia jo buvusio nedidelio Visaginos kaimelio (atkreipkite dėmesį – čia jau vartojama moteriškosios giminės forma), dabar ir miesto vardas sietinas su bendriniais žodžiais **VISAGINAS** (visa ginąs) ir visuose linksnuose kirčiuotinas pavadinimo pirmasis skiemuo: **VISAGINAS**. Taigi kiekvienas iš mūsų turėtų žinoti savo gyvenamosios vietos ir jos vardų istoriją, o jauniausio miesto Lietuvoje – **VISAGINO** – ir taisyklingą kirčiavimą.

Lietuvių kalbos mokytoja Aldona Mikštienė